

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 301/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. E 6610027106 z 1. októbra 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu bola 8. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť spísaná bez právneho zastúpenia advokátom, z obsahu ktorej ústavný súd ustálil, že sťažovateľ sa ňou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. E6610027106 z 1. októbra 2020. Navrhuje aj zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s uznesením Krajského súdu v Bratislave, Justičnej pokladnice (ďalej len „justičná pokladnica“) zo 17. júna 2020 o nariadení výkonu rozhodnutia. Žiada zaviazat' justičnú pokladnicu, aby mu neprávom vymožená suma vo výške 132,77 eur bola okamžite vrátená.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľovi bola uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1T/139/2005 z 24. marca 2006, právoplatným a vykonateľným 24. marca 2006, uložená povinnosť nahradiť štátu trovy trestného konania určené paušálnou sumou 132,77 eur (4 000 Sk).
3. Okresný súd následne v dôsledku toho, že sťažovateľ dobrovoľne túto povinnosť nesplnil, postúpil vymáhanie predmetnej pohľadávky justičnej pokladnici.

4. Justičná pokladnica zistila, že sťažovateľ je poberateľom invalidného dôchodku, z ktorého je možné vykonávať zrážky. Uznesením č. k. E 6610027106 zo 17. júna 2020 nariadila justičná pokladnica výkon rozhodnutia zrážkami z dôchodku.

5. Sťažovateľ podal proti uzneseniu justičnej pokladnice v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením z 1. októbra 2020 zamietol a zároveň oprávnenému nepriznal nárok na náhradu trov konania o sťažnosti.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ tvrdí, že rozhodnutie krajského súdu, ako aj justičnej pokladnice sú nezákonné, rovnako tak postup, ktorý ich vydaniu predchádzal. Podľa sťažovateľa mu uznesenie justičnej pokladnice o nariadení núteného výkonu rozhodnutia zo 17. júna 2020 nebolo riadne doručené. Na túto skutočnosť sťažovateľ reagoval listom, ktorý 12. augusta 2020 odoslal justičnej pokladnici. V odpovedi na list justičná pokladnica nepravdivo uviedla, že zásielka s predmetným uznesením zo 17. júna 2020 bola vyvesená na úradnej tabuli mesta Veľký Krtíš 24. júna 2020 a zvesená 12. júla 2020. Sťažovateľ toto popiera, keďže každý deň chodí popri úradnej tabuli mesta a žiadna zásielka na jeho meno tam nebola vyvesená.

7. Sťažovateľ ďalej uvádza, že podľa jeho názoru ide o vymáhanie pohľadávky, ktorá mu bola už v minulosti odpustená na základe jeho žiadosti podanej prostredníctvom jeho matky. Nesúhlasí s tvrdením, že uvedenú pohľadávku nebolo možné odpustiť z dôvodu, že v jeho prípade išlo o spáchanie úmyselného trestného činu, keďže odpustenie nezávisí od toho, aký trestný čin bol spáchaný, ale od možnosti povinného pohľadávku uhradiť.

8. Sťažovateľ ďalej namietal, že pohľadávka pochádzajúca z roku 2006 je dávno premlčaná, ako aj tú skutočnosť, že voči jeho osobe boli súčasne vedené už iné exekúcie, ktoré vylučujú možnosť vedenia ďalšieho výkonu rozhodnutia.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a uznesením krajského súdu č. k. E 6610027106 z 1. októbra 2020, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu justičnej pokladnice zo 17. júna 2020.

11. Z obsahu sťažovateľom predloženého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa podrobne zaoberal námietkami žalobcu, ktoré sú do veľkej miery totožné, ako jeho námietky obsiahnuté v ústavnej sťažnosti.

12. K námietke premlčania vymáhanej pohľadávky krajský súd poukázal na to, že premlčacia doba začala plynúť dňom, keď sa stal exekučný titul vykonateľným, v danom prípade 24. marca 2006. Poukázal na to, že v takomto prípade je podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčacia doba desaťročná. Poukázal tiež na § 112 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že plynutie premlčacej doby sa prerušuje dňom začatia konania, v ktorom sa uplatňuje právo, ktoré sa má premlčať. Takýmto konaním je aj konanie o výkon rozhodnutia, ktoré podľa § 6 ods. 3 zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok“) začalo v danom prípade 10. mája 2006, keď okresný súd v dôsledku nezaplatenia súdnej pohľadávky zaslal podľa § 3 ods. 3 zákona o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok výkaz justičnej pokladnici. V dôsledku prerušenia plynutia premlčacej doby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka preto pohľadávka nebola v čase nariadenia núteného výkonu premlčaná.

13. Krajský súd poukázal aj na to, že pred nariadením výkonu rozhodnutia vyzýval povinného výzvou zaslanou 18. mája 2006 na dobrovoľné plnenie pohľadávky, na ktorú odpovedala zákonná zástupkyňa v tom čase maloletého povinného žiadosťou o odpustenie pohľadávky z 28. mája 2006, v ktorej poukázala na to, že sťažovateľ je ešte školopovinný, nie zárobkovo činný a ona tiež nemá finančné prostriedky. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že napriek podaniu tejto žiadosti zákonnou zástupkyňou v tom čase maloletého sťažovateľa predmetná súdna pohľadávka nebola odpustená, keďže neboli splnené podmienky pre jej odpustenie. Krajský súd tiež poukázal na to, že inštitút odpustenia pohľadávky je fakultatívny inštitút a závisí výlučne od posúdenia súdu, či pohľadávku odpustí za predpokladu, že boli súčasne splnené zákonné podmienky pre odpustenie.

14. K námietke, že voči sťažovateľovi boli vedené ďalšie exekúcie, krajský súd uviedol, že podľa oznámenia Sociálnej poisťovne sa v prospech už prebiehajúcej exekúcie vykonávajú z invalidného dôchodku povinného – sťažovateľa mesačné exekučné zrážky vo výške 45,69 eur a na úhradu predmetnej vymáhanej pohľadávky sa budú vykonávať zrážky mesačne vo výške 44,86 eur s prihliadnutím na sumu životného minima povinného, ktorá je nepostihnuteľná.

15. Vo svojej sťažnosti proti uzneseniu zo 17. júna 2020 namietal sťažovateľ aj spôsob prepočtu pôvodne určenej sumy pohľadávky vo výške 4 000 Sk na menu euro. Krajský súd poukázal na postup v zmysle zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16. Ústavný súd, poukazujúc na sumarizované závery krajského súdu, konštatuje, že napadnuté rozhodnutie nevykazuje žiadne známky svojvôle alebo arbitrárnosti. Krajský súd rozhodol v tomto prípade plne v súlade s citovanými ustanoveniami uvedených právnych predpisov a ústavný súd sa s uvedenými závermi krajského súdu v plnej miere stotožňuje.

17. Z obsahu sťažovateľom predložených rozhodnutí vyplýva, že vymáhaná pohľadávka nebola premlčaná, keďže bola prevedená na justičnú pokladnicu, ktorá začala podľa § 6 ods. 3 zákona č. 65/2001 Z. z. konať vo veci jej vymoženia už v roku 2006. Uvedené z časového hľadiska potvrdzuje aj sťažovateľ, ktorý v ústavnej sťažnosti sám uvádza, že už v roku 2006 prostredníctvom svojej zákonnej zástupkyne požiadal konajúci krajský súd o odpustenie predmetnej pohľadávky.

18. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že mu nebolo uznesenie č. k. E 6610027106 zo 17. júna 2020 riadne doručené, poukazuje ústavný súd na obsah sťažovateľom predloženého vyjadrenia krajského súdu z 19. augusta 2020, z ktorého jednoznačne vyplýva, že na základe jeho žiadosti mu bolo predmetné uznesenie doručované na ním uvedenú adresu, pričom o riadnom doručení svedčí aj to, že proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej meritórne rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 1. októbra 2020.

19. Napokon ústavný súd k námietke týkajúcej sa tvrdenia sťažovateľa o tom, že mu predmetná vymáhaná pohľadávka bola odpustená, konštatuje, že zo sťažovateľom predložených uznesení krajského súdu vyplýva opak tohto tvrdenia, pričom sťažovateľ nepredložil žiaden dôkaz o existencii akéhokoľvek rozhodnutia o odpustení pohľadávky podľa § 4 ods. 13 a 14 zákona o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok. Navyše, z § 4 ods. 13 písm. a) zákona o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok výslovne vyplýva, že pohľadávku je možné odpustiť iba v prípade, ak pohľadávka nevznikla v súvislosti so spáchaním úmyselného trestného činu, za ktorý bol povinný právoplatne odsúdený. Keďže sťažovateľ sám uvádza, že bol odsúdený za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorý je úmyselným trestným činom, nebola v jeho prípade splnená jedna z dvoch obligatórnych podmienok pre fakultatívne odpustenie pohľadávky podľa § 4 ods. 13 zákona o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok.

20. Vychádzajúc z uvedených čiastkových záverov, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

IV.1. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

21. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

22. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovел (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2022

Peter Straka
predseda senátu